

Původní znění zákona bez pozdějších změn.

40/1972 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 4. července 1972

o působnosti orgánů České socialistické republiky v oblasti sociálně ekonomických informací

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

Tímto zákonem se stanoví působnost a úkoly, které v oblasti sociálně ekonomických informací vykonávají orgány České socialistické republiky (dále jen "republiky") a orgány středního článku řízení kromě působnosti a úkolů stanovených zákonem č. 21/1971 Sb., o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací.

Oddíl I

Statistické orgány republiky

§ 2

Ústředním statistickým orgánem republiky je Český statistický úřad.

§ 3

(1) Zřizují se tyto statistické orgány republiky

a) krajské správy Českého statistického úřadu (dále jen "krajské správy") pro územní obvody krajských národních výborů a Městská správa Českého statistického úřadu v hlavním městě Praze (dále jen "Městská správa v Praze") pro územní obvod hlavního města Prahy,

b) okresní oddělení Českého statistického úřadu (dále jen "okresní oddělení") pro územní obvody okresních národních výborů,

c) městská oddělení Českého statistického úřadu (dále jen "městská oddělení") pro územní obvody měst Brna, Ostravy a Plzně.

(2) Český statistický úřad může zřídit obvodní oddělení Českého statistického úřadu (dále jen "obvodní oddělení") pro územní obvody jednotlivých obvodních národních výborů v hlavním městě Praze.

(3) Městská správa v Praze vykonává na území hlavního města Prahy působnost krajské správy a v obvodech, pro které nebyla zřízena obvodní oddělení, také působnost obvodního oddělení.

(4) Městská oddělení a obvodní oddělení vykonávají v územním obvodu, pro který byla zřízena, působnost okresních oddělení.

(5) Sídla krajských správ a okresních (městských, obvodních) oddělení jsou totožná se sídly krajských národních výborů a okresních (městských, obvodních) národních výborů.

(6) Oblastní statistické orgány republiky uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou orgány státní správy.

§ 4

(1) V čele krajské správy, Městské správy v Praze a v čele okresního (městského, obvodního) oddělení je ředitel, kterého jmenuje a odvolává předseda Českého statistického úřadu; ředitele okresního a městského (obvodního) oddělení jmenuje a odvolává na návrh ředitele příslušné krajské správy (Městské správy v Praze).

(2) Ředitel krajské správy a ředitel Městské správy v Praze odpovídají za výkon funkce předsedovi Českého statistického úřadu. Ředitel okresního a městského (obvodního) oddělení odpovídá řediteli příslušné krajské správy (Městské správy v Praze).

§ 5

(1) Krajské správy a Městská správa v Praze jsou rozpočtovými organizacemi.

(2) Osobní a věcné potřeby okresních a městských (obvodních) oddělení zajišťují krajské správy (Městská správa v Praze).

Česká statistická rada

§ 6

(1) Při Českém statistickém úřadě působí Česká statistická rada. Jejím předsedou je předseda Českého statistického úřadu. Další členy České statistické rady jmenuje a odvolává vláda republiky ze zástupců ústředních orgánů, zpravodajských jednotek a z odborníků a vědeckých pracovníků z oblasti sociálně ekonomických informací na návrh předsedy Českého statistického úřadu.

(2) Česká statistická rada projednává zásadní otázky týkající se činnosti statistických orgánů republiky. Rozsah úkolů a způsob jednání České statistické rady stanoví její statut, který vydá předseda Českého statistického úřadu po schválení vládou republiky.

(3) Oprávnění příslušející pracovníkům orgánů státní statistiky podle § 29 odst. 1 zákona č. 21/1971 Sb. patří též členům České statistické rady.

Oddíl II

Působnost statistických orgánů republiky

zrušen

Český statistický úřad

§ 7

(1) Český statistický úřad

a) zabezpečuje rozvoj jednotné soustavy sociálně ekonomických informací, jakož i realizaci a uplatňování metodiky v oblasti sociálně ekonomických informací stanovené pro celou Československou socialistickou republiku,

b) sleduje a statisticky vyhodnocuje sociálně ekonomické informace o stavu a rozvoji hospodářství, životní úrovně a o vývoji společnosti v republice,

c) provádí, organizuje a zabezpečuje na území republiky podle jednotného plánu¹⁾ zjišťování, shromažďování, zpracovávání a zveřejňování sociálně ekonomických informací pro potřeby federace a republiky, jakož i statistická zjišťování nutná pro rychlou informovanost orgánů federace a republiky,

d) provádí na základě statistických zjišťování statisticko-ekonomické rozborů a prognózy a vypracovává bilance národního hospodářství a jiné vrcholné národohospodářské sestavy za republiku, s výjimkou bilancí a sestav, které vypracovávají jiné ústřední orgány republiky,

e) organizuje a provádí prověřování správnosti a věrohodnosti sociálně ekonomických informací a stavu informační soustavy organizací,

f) řídí oblastní statistické orgány republiky,

g) realizuje jednotnou koncepci rozvoje výpočetní techniky ve vlastní síti výpočetních středisek,

h) vytváří podmínky pro účelné mechanizované a automatizované zpracovávání informací pro potřeby řízení těch organizací, u nichž budování vlastních výpočetních středisek není ekonomicky efektivní, působí i na vývoj, rozmísťování a racionální využívání výpočetní techniky pro zpracování sociálně technických informací v národním hospodářství republiky,

i) vydává a ověřuje sociálně ekonomické informace za republiku,

j) určuje podmínky pro statistická zjišťování, která neprovádějí orgány státní statistiky a k nimž je třeba jeho souhlasu²⁾.

(2) Český statistický úřad spolupracuje s Federálním statistickým úřadem

a) na stanovení metodiky v oblasti sociálně ekonomických informací a vytváření systému statistických zjišťování, jakož i na stanovení jednotného plánu statistických zjišťování a zpracování a publikování jejich výsledků,

b) na koncepci rozvoje výpočetní techniky pro zpracování sociálně ekonomických informací v orgánech státní statistiky,

c) při sjednávání mezinárodních smluv upravujících mezinárodní spolupráci v oblasti sociálně ekonomických informací a při zastupování Československé socialistické republiky v mezinárodních organizacích, které působí v této oblasti.

§ 8

Český statistický úřad organizuje proces tvorby a poskytování sociálně ekonomických informací pro výlučnou potřebu republiky. V rámci této činnosti

a) určuje rozsah informací potřebných pro sledování stavu a rozvoje hospodářství, životní úrovně a vývoje společnosti v republice,

- b) stanoví metodiku pro jejich zjišťování a povoluje výjimky, popřípadě odchylky z této metodiky,
- c) stanoví předkládací cesty a program zpracování informací z těchto zjišťování,
- d) zabezpečuje při statistických zjišťování metodickou jednotu, obsahovou shodu a srovnatelnost sociálně ekonomických informací v rámci jednotné soustavy sociálně ekonomických informací o stejných skutečnostech v oblasti hospodářství, životní úrovně a společnosti v republice.

§ 9

Český statistický úřad poskytuje ústředním orgánům republiky v dohodnutém rozsahu, lhůtách a periodicitě sociálně ekonomické informace, které potřebují pro svou činnost.

Oblastní statistické orgány republiky

§ 10

Krajské správy

- a) organizují a provádějí přímo nebo prostřednictvím okresních oddělení statistická zjišťování určená jednotným plánem nebo uložená jim Českým statistickým úřadem, jakož i statistická zjišťování potřebná výlučně v územním obvodu jejich působnosti,
- b) poskytují krajským národním výborům a jiným orgánům s krajskou územní působností v potřebném rozsahu číselné podklady a statisticko-ekonomické rozborů o hospodářském a sociálním rozvoji kraje,
- c) určují podmínky pro statistická zjišťování, která neprovádějí orgány státní statistiky a k nimž je třeba jejich souhlasu¹⁾,
- d) vydávají a ověřují sociálně ekonomické informace za kraj,
- e) sledují u organizací plnění úkolů podle zákona o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, podle tohoto zákona a prováděcích předpisů k nim vydaných, prověřují správnost a věrohodnost sociálně ekonomických informací a stav informační soustavy organizací,
- f) řídí okresní oddělení.

§ 11

Okresní oddělení

- a) organizují a provádějí statistická zjišťování určená jednotným plánem nebo uložená jim nadřízenými statistickými orgány republiky, jakož i statistická zjišťování potřebná výlučně v územním obvodu jejich působnosti,
- b) poskytují okresním národním výborům a jiným orgánům s okresní územní působností v potřebném rozsahu číselné podklady a statisticko-ekonomické rozborů o hospodářském a sociálním rozvoji v okresu,
- c) určují podmínky pro statistická zjišťování, která neprovádějí orgány státní statistiky a k nimž je třeba jejich souhlasu¹⁾,
- d) vydávají a ověřují sociálně ekonomické informace za okres,
- e) sledují u organizací plnění úkolů podle zákona o jednotné soustavě sociálně ekonomických informací, podle tohoto zákona a prováděcích předpisů k nim vydaných, prověřují správnost a věrohodnost sociálně ekonomických informací a stav informační soustavy organizací,
- f) určují rodné číslo obyvatelům Československé socialistické republiky ve svém územním obvodu podle zásad stanovených Federálním statistickým úřadem²⁾.

Oddíl III

Působnost finančních orgánů republiky

§ 12

Působnost finančních orgánů republiky v oborech účetnictví, rozpočetnictví a kalkulace a v účetním výkaznictví vykonávají ministerstva financí, finanční správy a národní výbory. Národní výbory ji vykonávají v případech, kdy jim přísluší výkon státní správy na úseku financí.

§ 13

(1) Ministerstvo financí v souladu s jednotnou metodikou stanovenou federálním ministerstvem financí organizuje, usměrňuje a zajišťuje rozvoj účetnictví, rozpočetnictví a kalkulace a účetního výkaznictví v ústředních orgánech republiky, národních výborech a v organizacích těmito orgány řízených.

(2) Ministerstvo financí při plnění těchto úkolů zejména

- a) se podílí na stanovení jednotné metodiky účetnictví, rozpočetnictví a kalkulace a účetního výkaznictví federálními

ministerstvem financí,

b) rozpracovává metodická opatření federálního ministerstva financí, vyžadují-li to potřeby republiky, a zajišťuje jednotný postup při jejich provádění,

c) zabezpečuje, aby informační soustava v oborech účetnictví, rozpočetnictví a kalkulace a v účetním výkaznictví v organizacích řízených orgány republiky působila k zvyšování hospodárnosti a k posílení finanční a rozpočtové kázně, systému ekonomické kontroly a ochrany národního majetku.

§ 13a

neplatil

§ 13b

neplatil

Oddíl IV

Působnost ústředních orgánů republiky

§ 14

(1) Ústřední orgány republiky rozpracovávají metodiku jednotné informační soustavy za vlastní obor působnosti v součinnosti s Českým statistickým úřadem, popřípadě s ministerstvem financí. V součinnosti s těmito orgány postupují také v případech, kdy spolupracují s Federálním statistickým úřadem nebo s federálním ministerstvem financí při stanovení metodiky jednotné informační soustavy. Ve spolupráci s Českým statistickým úřadem připravují rovněž návrhy na vytváření dílčích systémů statistických zjišťování nahrazujících státní statistická zjišťování.

(2) Ústřední orgány republiky v zájmu zabezpečení potřeb republiky v oblasti sociálně ekonomických informací podle § 8

a) spolupracují s Českým statistickým úřadem při vytváření a organizování systému těchto informací,

b) zabezpečují v podřízených organizacích zavedení a dodržování metodiky statistických zjišťování k tomu potřebných a dohlíží na plnění úkolů v této oblasti,

c) poskytují Českému statistickému úřadu sociálně ekonomické informace ve stanoveném nebo dohodnutém rozsahu, lhůtách a periodicitě.

(3) Ústředními orgány pro účely tohoto zákona se rozumějí ústřední orgány státní správy a vrcholné orgány družstev a společenských organizací, krajské národní výbory a Národní výbor hlavního města Prahy, Generální prokuratura České socialistické republiky a Státní banka československá.

Oddíl V

Úkoly národních výborů a orgánů středního článku řízení

§ 15

Národní výbory

Národní výbory

a) postupují při přípravě a provádění sčítání lidu, domů a bytů¹⁾ v součinnosti se statistickými orgány republiky,

b) zajišťují podle pokynů Českého statistického úřadu vedení jednotných evidencí, rejstříků a pasportů pro účely statistických zjišťování.

§ 16

Orgány středního článku řízení

(1) Orgány středního článku řízení plní v zájmu potřeb republiky obdobné úkoly, jak jsou uvedeny v § 14 odst. 2 písm. b) a c).

(2) Orgány středního článku řízení se ve smyslu odstavce 1 rozumějí oborová (generální) ředitelství a jiné obdobné orgány, zejména družstev a společenských organizací, a národní výbory z hlediska vztahu k organizacím, které řídí.

Oddíl VI

Závěrečná ustanovení

§ 17

Na příslušné krajské správy (Městskou správu v Praze), zřízené tímto zákonem přecházejí všechna práva a závazky, které příslušely dosavadním krajským oddělením Českého statistického úřadu (Krajskému oddělení Českého statistického úřadu v hlavní městě Praze) jako rozpočtovým organizacím.

§ 18

Český statistický úřad může prováděcími předpisy upravit věci stanovené v § 8 písm. a) až c).

§ 19

Zrušují se ustanovení § 8 až 13 zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 1/1967 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů, pokud se týkají statistických orgánů republiky.

§ 20

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Erbán v. r.

Korčák v. r.

---

*) § 11 odst. 3 zákona č. 21/1971 Sb.

**) § 20 zákona č. 21/1971 Sb.

*) § 23 zákona č. 21/1971 Sb.

**) § 18 zákona č. 21/1971 Sb.

*) § 18 zákona č. 21/1971 Sb.